

ЧЕРКАШИНА Жанна Віталіївна,

кандидат педагогічних наук, старший викладач, методист підготовчого факультету вечірнього факультету Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна, тел.: +38 067 7710575; e-mail: zhanna_cherkazhina@ukr.net; ORCID ID: 0000-0003-3506-2503

БОНДАРЕНКО Людмила Миколаївна,

старший викладач кафедри мовної підготовки Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, факультет підготовки іноземних громадян; вул. Ярослава Мудрого, 25, м. Харків, 61172, Україна; тел.: +38 067 9754047; e-mail: vv_bond57@email.ua; ORCID ID: 0000-0002-2551-1777

ПРОФЕСІЙНО ЗОРІЄНТОВАНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Анотація. *Мета* статті — дослідити особливості професійно зорієнтованих технологій навчання на уроках мовної підготовки іноземних студентів і проаналізувати основні положення їх змісту. *Предметом* розгляду є питання застосування професійно зорієнтованих технологій на уроках мовної підготовки іноземних студентів. *Результатом* вивчення цієї проблеми є доведення того, що застосування професійно зорієнтованих технологій навчання на уроках мовної підготовки є інноваційним способом роботи викладача в аудиторії з іноземними студентами в закладах вищої освіти України. *Методологія* дослідження представлена системним, особистісно зорієнтованим, комунікативним та компетентнісним підходами. *Висновки:* використання професійно зорієнтованих технологій мовної підготовки як іноземної, на відміну від традиційних, ґрунтуються на активній взаємодії учасників навчального процесу, при цьому основна увага надається взаємодії іноземних студентів між собою та їхній майбутній професійній орієнтації. Такий підхід дозволяє активізувати освітній процес іноземних студентів через посередництво мовної підготовки, зробити його цікавішим і доступнішим.

Ключові слова: педагогічні технології, професійно зорієнтовані технології, іноземні студенти, мовна підготовка, інтерактивні технології.

Постановка проблеми. Розвиток системи освіти вимагає від педагогічної практики вивчення та впровадження нових методів навчання й виховання іноземних студентів. Професійна підготовка іноземних студентів потребує інноваційного, інтерактивного й технологічного підходів до освітнього процесу, що передбачає спрямоване, поетапне, інструментальне управління цим процесом і гарантоване досягнення поставлених навчальних цілей.

Зв'язок проблеми з попередніми дослідженнями. Педагогічні технології висвітлено в наукових працях багатьох вітчизняних та зарубіжних учених, серед яких О. Аніщенко, Б. Громовик, А. Нісімчук, О. Падалка, П. Підкасистий, О. Пометун, Н. Яковець та ін. [1; 4; 7; 8]. Розкриттю сутності педагогічних технологій присвячено розвідки А. Алексюка, О. Батраєва, В. Беспалька, Т. Дмитренко, І. Шевченко та ін. [2; 3; 5].

Аналіз наукових праць дає змогу встановити, що професійно зорієнтовані технології відображені в цілій низці досліджень (Т. Дмитренко, Я. Проскуріна, І. Шевченко та ін.) [5; 9]. Зокрема, педагогічні технології, форми та методи навчання іноземних студентів у ЗВО досліджено Б. Громовик, В. Черних, О. Яцишиною та ін. [4; 12; 13]. Так, сутність сучасної технології навчання, на думку О. Яцишиної, полягає у визначенні раціональних способів досягнення навчальної мети. Водночас навчальний процес слід розглядати комплексно як систему й не можна обмежуватись аналізом лише окремих її складників. Комплексне використання сучасних методів навчання, технічних засобів навчання та носіїв навчальної інформації є однією з головних особливостей сучасних технологій навчання [13, с. 57–59]. Деякі дослідники розглядають «професійно орієнтовану технологію» як технологію, що сприяє набуттю фундаментальних, міждисциплінарних і фахових знань, розвитку вмінь, навичок; формуванню в студентів ЗВО якостей особистості, значущих для їхньої майбутньої професійної діяльності, компетенцій, що забезпечують виконання функціональних обов'язків з обраної спеціальності [5, с. 37].

Професійно зорієнтована технологія навчання — це технологія, що враховує загальні й індивідуальні закономірності формування особистості, розвиток її здібностей, інтересів і схильностей, сприяє формуванню якостей, значущих для майбутньої професійної діяльності, а також набуттю знань, навичок та вмінь, що забезпечують виконання функційних обов'язків за обраною спеціальністю після закінчення навчального закладу.

Постановка завдання. На підставі аналітичного огляду літературних джерел ми вирішили розглянути особливості професійно зорієнтованих технологій навчання на уроках мовної підготовки іноземних студентів, які отримують різні професії в Україні, зокрема фахові знання з юриспруденції та інженерної справи в галузі автотранспорту. У роботі проаналізовано основні положення зміс-

ту професійно зорієнтованих технологій навчання мови іноземних студентів. За мету поставлено дослідження особливостей професійно зорієнтованих технологій навчання на уроках мовної підготовки іноземних студентів і аналіз основних положень їх змісту. Предметом розгляду є питання застосування професійно зорієнтованих технологій на уроках мовної підготовки іноземних студентів. Методологія дослідження представлена системним, особистісно зорієнтованим, комунікативним і компетентнісним підходами.

Виклад основного матеріалу. У сучасній методичній літературі існує досить широкий спектр розуміння сутності поняття «технологія навчання». Так, поняття «технологія навчання» С. Сазоненко трактує як галузь застосування системи наукових принципів до програмування процесу навчання й використання їх у навчальній практиці з орієнтацією на детальні цілі навчання, які допускають їх оцінювання. Ця галузь зорієнтована більшою мірою на того, хто навчається, а не на предмет вивчення, не на перевірку виробленої практики в процесі емпіричного аналізу й широкого використання аудіовізуальних засобів у навчанні, визначає практику в тісному зв'язку з теорією навчання [11, с. 615]. Утім, О. Беспалько, досліджуючи теорію педагогічних систем, підкреслює, що технологія навчання має бути попередньо (до практичної діяльності) детально й точно описана. Кожне дидактичне завдання потребує для оптимального вирішення цілком визначених технологій навчання, що зумовлено трьома іншими елементами педагогічної системи: дидактичним процесом, організаційними формами навчання й педагогічною кваліфікацією викладачів. При цьому в технології навчання відображено поетапний процес вирішення дидактичного завдання [3, с. 27].

У процесі аналізу з'ясовано, що поняття «педагогічна технологія» в наукових джерелах прийнято розглядати як систему функціонування всіх компонентів педагогічного процесу, запрограмовану в часі й просторі. Такий підхід зумовлює успішне просування до намічених результатів; системну сукупність і порядок функціонування всіх особистісних, інструментальних і методичних засобів, що використовуються для досягнення педагогічних цілей; педагогічну діяльність, що реалізує науково обґрунтований проект дидактичного процесу і має більш високий ступінь ефективності [1; 7; 10].

Сутнісними відмінностями професійно зорієнтованої технології навчання від інших технологій навчання у ЗВО, за нашими спостереженнями, є:

- попереднє проектування навчального процесу з подальшим його відтворенням у педагогічній практиці ЗВО;
- діагностичне цілепокладання, що передбачає можливість об'єктивного контролю досягнення поставлених навчально-професійних цілей;
- спеціальний відбір і структурування професійно зорієнтованого змісту підготовки студентів;
- структурна й змістовна цілісність, тобто неприпустимість внесення змін в один із компонентів технології, не змінюючи інших;
- вибір оптимальних методів, форм і засобів професійного навчання, продиктованих визначеними й закономірними зв'язками всіх його елементів;
- наявність оперативного зворотного зв'язку, що дозволяє своєчасно й оперативно коригувати процес навчання, забезпечуючи професійне становлення майбутніх фахівців [7; 8; 12; 13].

Таким чином, професійно зорієнтована технологія підготовки іноземних студентів передбачає застосування результатів навчання в їхній майбутній професійній діяльності. Навчальні дисципліни необхідно викладати в контексті майбутньої професії — це шлях генералізації набутих знань, умінь і навичок. Необхідно враховувати установки іноземних студентів на самоактуалізацію й самореалізацію, надаючи їм широкі можливості для самостійної спеціалізації на основі особистих індивідуальних планів й освітніх програм.

Слід зазначити, що професійно зорієнтоване навчання на етапі мовної підготовки іноземних громадян зумовлює введення до змісту навчальних дисциплін форм, методів і засобів навчання, організації практичного навчання відповідно до особливостей студентів та вимог, регламентованих навчальними планами й програмами, але з урахуванням профілю закладів вищої освіти і майбутньої професії.

Так, В. Коломієць наголошує, що підготовка іноземних студентів до професійного мовлення ускладнюється тим, що вони мають працювати в іншому мовленнєвому оточенні, тому шляхи, форми, методи формування їх мовленнєвих умінь дещо обмежені. А ті загальні класичні методи, форми та шляхи (мовленнєві тренінги, індивідуальна робота, навчання в мікрогрупах тощо), якими в основному користується переважна більшість викладачів ЗВО, дозволяють вирішувати ці проблеми лише частково, тобто вони формують лише окремі мовленнєві вміння в майбутнього випускника [6, с. 113].

Відомо, що впровадження особистісно зорієнтованого навчання зумовлено необхідністю розвитку професійно важливих умінь та навичок з урахуванням здібностей і нахилів іноземних студентів. Упровадження педагогічних технологій дозволяє значно збільшити час мовної практики на заняттях для кожного студента, досягти належного засвоєння матеріалу всіма учасниками групи, вирішувати різні виховні та розвивальні завдання.

З метою формування готовності до вивчення професійно зорієнтованих дисциплін іноземними студентами доцільним є впровадження інтерактивної технології з використанням інтерактивної дошки.

Отже, залучення до навчального процесу інтерактивних технологій, форм і методів сприяє індивідуалізації цього процесу, розкриттю здібностей, посиленню професійної спрямованості, зацікавленості в успіху навчання тощо.

Зазначимо, що характерними ознаками використання інтерактивних форм і методів використання в процесі професійної підготовки іноземних студентів, спрямованих на підвищення пізнавальної активності до вивчення професійно зорієнтованих дисциплін, є активність, колективність, комунікативний і ситуативний характер навчальної діяльності, розвиток у тих, хто навчається, рефлексивних умінь, уваги, фантазії, уяви, спостережливості, нестандартного мислення, виховання системності, логічності, критичності та креативності мислення, а також працездатності, допитливості, пізнавальної самостійності й наполегливості в досягненні поставленої мети.

З метою ефективності навчання актуальним є впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, які є постійним складником освітнього процесу. Реалізація цього складника передбачає покращення якості навчання за рахунок більш повного використання доступної інформації засобами інформатики та обчислювальної техніки. Особливо корисним є їх використання на етапі ознайомлення іноземних студентів з новим мовним матеріалом, новими зразками, а також на етапі тренування. Студенти мають можливість тренувати правопис, вивчати лексичний матеріал, удосконалювати розуміння аудіотексту, розвивати техніку читання; вивчати граматику, тренувати вимову.

Упровадження ІКТ реалізує інтеграцію різноманітних видів діяльності (навчальної, навчально-дослідницької, методичної, наукової, організаційної) в межах єдиної методології, заснованої на застосуванні інформаційних технологій; підготовку учасників освітнього процесу до життєдіяльності в умовах інформаційного суспільства; підвищення компетентностей та конкурентоспроможності майбутніх фахівців.

Висновки. На підставі проведеного аналізу визначено, що застосування професійно зорієнтованих технологій у навчальному процесі іноземних студентів дає змогу опанувати нові вміння й навички, а саме: вміння працювати в команді, приймати рішення й нести відповідальність за них, сприяє активізації розумово-пізнавальної діяльності; забезпечує формування навичок міжособистісного спілкування. Використання професійно зорієнтованих технологій у навчальному процесі — важлива дидактична умова формування комунікативної компетентності студентів. Професійно зорієнтовані технології дозволяють викладачеві отримати ефективний інструмент педагогічної праці. Це підсилює навчальну мотивацію іноземних студентів, які навчаються в Україні, спрямовують її на серйозну професійну підготовку.

Таким чином, виконання зазначених завдань сприяє вдосконаленню професійного навчального процесу на етапі мовної підготовки іноземних студентів у ЗВО, якісній організації навчального процесу та формуванню комунікативної компетентності майбутніх професіоналів.

Перспективи подальших розвідок. Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів застосування професійно зорієнтованих технологій навчання на уроках мовної підготовки іноземних студентів у ЗВО України. Вважаємо за необхідне проводити подальші дослідження проблем, що стосуються впровадження освітніх інновацій у підготовку іноземних громадян, розробки стратегій і тактик навчально-методичного супроводу.

Література

1. *Аніщенко О. В., Яковець Н. І.* Сучасні педагогічні технології : курс лекцій. — Ніжин : Вид-во НДПУ ім. М. Гоголя, 2005. — 42 с.
2. *Батраєва О. М.* Интенсивные методы и технологии в преподавании РКИ. Педагогика : традиции и инновации : материалы междунар. заоч. науч.- практ. конф. (г. Челябинск, октябрь 2011 г.). — Челябинск : Два комсомольца, 2011. — Т. 2. — С. 62–64.
3. *Беспалько О. В.* Соціальна педагогіка : схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. — К. : Центр учбової літератури, 2009. — 208 с.
4. *Громовик Б. П.* Перспективи нових навчальних технологій у фармацевтичній освіті // Фармацевтичний журнал. — К., 2008. — № 2. — С. 13–21.
5. *Дмитренко Т. А.* Профессионально-ориентированные технологии обучения в системе высшего педагогического образования (на материале преподавания иностранных языков) : дис ... д-ра пед. наук : 13.00.02. — М., 2004. — 442 с.
6. *Коломієць В. С.* Формування професійних мовленнєвих умінь у студентів іноземного походження засобами комплексних дидактичних ігор : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. — К. : Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова, 2001. — 173 с.
7. *Нісімчук А. С., Падалка О. С., Шпак О. Т.* Сучасні педагогічні технології : навч. посіб. — К. : ВЦ «Просвіта», 2000. — 368 с.
8. *Пометун О. І., Пироженко Л. В.* Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : теорія, практика, досвід. — К. : А. С. К., 2004. — 192 с.
9. *Проскуріна Я. І.* Професійна мовна підготовка іноземних студентів на підготовчих факультетах // Педагогічний альманах. — Херсон : Херсонська академія неперервної освіти, 2012. — Вип. 14. — С. 213–219.
10. *Педагогічні технології* : навч. посібник для вузів / О. С. Падалка, А. С. Нісімчук, І. О. Смолюк, О. Т. Шпак ; Міністерство освіти України, УДПУ імені М. П. Драгоманова, Лабораторія педагогічної технології Волинського державного педагогічного університету ім. Л. Українки. — К. : Укр. енциклопедія, 1995. — 252 с.

11. Сазоненко Г. С. Педагогіка успіху (Досвід становлення акмеологічної системи ліцею). — К. : Гнозис, 2004. — 684 с.
12. Черних В. П. Освітні інновації в Національному фармацевтичному університеті. — Харків : Вид-во НФаУ : Золоті сторінки, 2005. — 248 с.
13. Яцишина О. В. Гуманітарна підготовка іноземних студентів-медиків в системі професійної освіти // Філософія, методологія, психолого-педагогічні аспекти формування культури здоров'язбереження : зб. тез наук.-метод. семінару кафедри філософії та суспільних дисциплін ТДМУ ім. І. Я. Горбачевського. — Тернопіль : Вектор, 2013. — С. 57–59.

References

1. Anishchenko, O. V., Yakovets, N. I. (2005), *Modern pedagogical technologies: course of lectures [Suchasni pedahohichni tekhnologii : kurs lektsij]*, Nizhyn M. Hohol' State Pedagogical University, Nizhyn, 42 p.
2. Batrayeva, O. M. (2011), «Intensive methods and technologies in teaching Russian as a foreign language», *Pedagogy: traditions and innovations* [«Intensivnyje metody i tekhnologii v prepodavanii RKI», *Pedagogika: traditsii i innovatsii*], Dva komsomol'tsa, Cheljabinsk, vol. 2, pp. 62–64.
3. Bepalko, O. V. (2009), *Social pedagogy : diagrams, tables, comments [Sotsialna pedahohika : shkemy, tablytsi, komentari]*, Tsentr uchbovoho literatury, Kyiv, 208 p.
4. Hromovik, B. P. (2008), «Prospects for new educational technologies in pharmaceutical education», *Pharmaceutical Journal* [«Perspektyvy novykh navchalnykh tekhnolohij u farmatsevtichnij osviti», *Farmatsevtichnyj zhurnal*], Kyiv, vol. 2, pp. 13–21.
5. Dmitrenko, T. A. (2004), *Professionally-oriented teaching technologies in the system of higher pedagogical education (on the basis of teaching foreign languages) : Thesis [Professional'no-orijentirovannije tekhnologii obuchenija v sisteme vysshego pedagogicheskogo obrazovaniya (na materiale prepodavanija inostrannykh jazykov) : dis. ... d-ra ped. nauk]*, Moscow, 442 p.
6. Kolomiets, V. S. (2001), *Formation of professional language skills for students of foreign origin by means of complex didactic games : Thesis [Formuvannia profesiynykh movlennievnykh umin u studentiv inozemnoho pokhodzhennia zasobamy kompleksnykh dydaktychnykh ihor : dys. ... kand. ped. nauk]*, Kyiv, 173 p.
7. Nisimchuk, A. S., Padalka, O. S., Shpak, O. T. (2000), *Modern pedagogical technologies : textbook [Suchasni pedahohichni tekhnologii : navch. posib.]*, Prosvita, Kyiv, 368 p.
8. Pometun, O. I., Pyrozhenko, L. V. (2004), *Modern lesson. Interactive Learning Technologies : Theory, Practice, Experience [Suchasnyj urok. Interaktyvni tekhnologii navchannia : teoriya, praktyka, dosvid]*, A. C. K., Kyiv, 192 p.
9. Proskurina, Ya. I. (2012), «Professional language training of foreign students at preparatory faculties», *Pedagogical almanac* [«Profesijna movna pidhotovka inozemnykh studentiv na pidhotovchykh fakultetakh», *Pedahohichnyj almanakh*], Kherson Academy of Continuing Education, Kherson, vol. 14, pp. 213–219.
10. Padalka O. S. etc. (1995), *Pedagogical technologies [Pedahohichni tekhnologii]*, Ukrainian State Pedagogical Dragomanov University, Kyiv, pp. 21–23.
11. Sazonenko, H. S. (2004), *Pedagogy of success (the experience of acmeological formation lyceum systems) [Pedahohika uspikhu (dosvid stanovlennia akmeolohichnoi systemy litseiu)]*, Hnozs, Kyiv, 684 p.
12. Chernykh V. P. (2005), *Educational Innovation at the National Pharmaceutical University [Osvitni innovatsii v Natsionalnomu farmatsevtichnomu universyteti]*, NFAU : Zoloti storinky, Kharkov, 248 p.
13. Yatsyshyna, O. V. (2013), «Humanitarian training of foreign medical students in the system of vocational education», *Philosophy, methodology, psychological and pedagogical aspects of the formation of a culture of health preservation : theses collection of Scientific-methodological Seminar of the Department of Philosophy and Public Disciplines of Ternopol I. Ya. Horbachev'sky State Medical University* [«Humanitarna pidhotovka inozemnykh studentiv-medykiv v systemi profesijnoi osvity», *Filosofija, metodolohija, psykholoho-pedahohichni aspekty formuvannia kultury zdorov'jazberezhennia : zb. tez nauk.-metod. seminaru kafedry filosofii ta suspilnykh dystsyplin TDMU im. I. Ya. Horbachev's'koho*], Vektor, Ternopil, pp. 57–59.

ЧЕРКАШИНА Жанна Витальевна,

кандидат педагогических наук, старший преподаватель, методист подготовительного факультета вечернего факультета Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого, ул. Пушкинская, 77; г. Харьков, 61024, Украина; тел.: +38 067 7710575; e-mail: zhanna_cherkazhina@ukr.net; ORCID ID: 0000-0003-3506-2503

БОНДАРЕНКО Людмила Николаевна,

старший преподаватель кафедры языковой подготовки Харьковского национального автомобильно-дорожного университета, факультет подготовки иностранных граждан; ул. Ярослава Мудрого, 25; г. Харьков, 61172, Украина; тел.: +38 067 9754047; e-mail: vv_bond57@email.ua; ORCID ID: 0000-0002-2551-1777

ПРОФЕССИОНАЛЬНО ОРИЕНТИРОВАННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ НА УРОКАХ ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКИ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ

Аннотация. Цель статьи — исследовать особенности профессионально ориентированных технологий обучения на уроках языковой подготовки иностранных студентов и проанализировать основные положения их содержания. Предметом исследования являются вопросы использования профессионально ориентированных технологий на уроках языковой подготовки иностранных студентов. Результатом изучения данной проблемы стало доказательство того, что использование профессионально ориентированных технологий обучения на уроках языковой подготовки — инновационный способ работы преподавателя в аудитории с иностранными студентами в высших учебных заведениях Украины. Методология исследования представлена системным, лично ориентированным, коммуникативным

и компетентностным подходами. **Выводы:** использование профессионально ориентированных технологий языковой подготовки, в отличие от традиционных, базируется на активном взаимодействии участников учебного процесса, при этом основное внимание уделяется взаимодействию иностранных студентов между собой в рамках их будущей профессиональной ориентации. Такой подход позволяет активизировать учебный процесс иностранных студентов при посредничестве языковой подготовки, сделать его более интересным и доступным.

Ключевые слова: педагогические технологии, профессионально ориентированные технологии, иностранные студенты, языковая подготовка, интерактивные технологии.

Zhanna V. CHERKASHYNA,

PhD. (Pedagogy), Yaroslav Mudryi National Law University, 77 Pushkinskaya str.; Kharkov, 61024, Ukraine; tel.: +38 067 7710575; e-mail: zhanna_cherkazhina@ukr.net; ORCID ID: 0000-0003-3506-2503

Lyudmila N. BONDARENKO,

Senior Lecturer of Language training Department, Kharkov National Automobile and Highway University, 25 Yaroslava Mudrogo str., Kharkov, 61002, Ukraine; tel.: +38 067 9754047; e-mail: vv_bond57@email.ua; ORCID ID: 0000-0002-2551-1777

PROFESSIONALLY ORIENTED LEARNING TECHNOLOGIES IN LANGUAGE TRAINING CLASSES FOR FOREIGN STUDENTS

Summary. The *purpose* of the article is to investigate the features of professionally oriented teaching technologies in the language training classes for foreign students and to analyze the main statements of their content. The *subject* of the study is the use of professionally oriented technologies in the language lessons for foreign students. The *result* of studying this problem is the proof that the use of professionally oriented learning technologies in language training classes is an innovative way of the teacher's activity in an audience with foreign students in higher educational institutions of Ukraine. The study *methodology* is presented in a systematic, personally oriented, communication and competence approach. **Conclusions:** the use of professionally oriented technologies of language training, unlike traditional ones, is based on active interaction of participants in the educational process, with the main focus on the interaction of foreign students with each other and their future professional orientation. This approach makes it possible to intensify the educational process for foreign students through the mediation of language training making it more interesting and accessible.

Key words: pedagogical technologies, professionally oriented technologies, foreign students, language training, interactive technologies.

Статтю отримано 12.04.2018 р.

<http://dx.doi.org/10.18524/2307-4558.2018.29.139387>

УДК 159.928.235:[811.161.1+811.111]:373.016

ЧЕХОВСКАЯ Олеся Леонидовна,

аспирант кафедры родного языка и литературы в начальной школе Приднестровского государственного университета имени Т. Г. Шевченко; ул. 25 Октября, 128, г. Тирасполь, 3300, Молдова; тел.: +373 777 98764, +373 533 94487; e-mail: leslen7@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-6863-1149

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ЗАКОНОМЕРНОСТИ РАЗВИТИЯ ЛИНГВИСТИЧЕСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ

Аннотация. *Цель* статьи — рассмотреть механизмы становления лингвистических способностей на основе интегративного подхода с точки зрения речевой деятельности (психолингвистики). *Предмет* исследования — феномен лингвистических способностей. Анализируется проблематика выявления факторов становления лингвистических способностей младших школьников в процессе изучения русского и английского языков. В *результате* проведённого исследования выявлено, что развитие памяти, внимания, мышления у младших школьников тесно связано с развитием их лингвистических способностей. Учитывается готовность учащихся к восприятию родного и иностранного языков параллельно, то есть речь идёт о специфике формирования лингвистических способностей на основе интегративного подхода.

Выводы. При формировании лингвистических способностей младших школьников учитываются психологические факторы, обеспечивающие эффективность учебной деятельности и составляющие психологическую основу исследования: 1) осознанное и инициативное выполнение действий и операций учащимися с языковым материалом интегративного характера; 2) наличие соответствующих волевых усилий учащихся; 3) опора на накопленные учащимися знания, умения и навыки на разных уровнях языковой системы (фонетика, лексика, грамматика и др.).

Ключевые слова: вербальное мышление, лингвистические способности, начальная школа, интегративное обучение.